

Een Sommarwisa

”Den blomstertid nu kommer” och detta år sjunger jag antagligen in den rent av tre gånger. Förra veckan nynnade jag denna härliga hyllning till sommaren med näpna småttingar på Daghemmet Domus våravslutning. Sedan sjöng jag den tillsammans med filosofiska fakultetens nybakade magistrar och doktorer under promotionsgudstjänsten i Domkyrkan. Och i övermorgon torde det bli tredje gången gillt, nämligen på studentdimissionen i Brändö gymnasium.

Tro inte att historikern får nog av detta. Tvärtom eggas en sådan här psalm som sitter så djupt i vårt kulturarv till en och annan tanke och association. Många vet eller åtminstone anar att det handlar om en gammal kyrkosång. Mycket riktigt. Den ingick redan i vår första utpräglad lutherska psalmbok på svenska, utgiven 1695. Bakom texten stod Israel Kolmodin (1643–1709), prost i Visby och medlem i den kommitté som vaskade fram psalmboken ifråga.

Enligt hörsägen upplevde Kolmodin, som senare blev teologiprofessor i Uppsala, försommaren 1694 en spontant religiös naturkänsla på prästgården Lärbro som utmynnade i denna träffsäkra lovsång till försommaren. Melodin uppges bygga på en folkvisa från 1500-talet. Även om psalmens språkdräkt har moderniserats flera gånger fanns det mesta med från början: ”Then blomstertid nu kommer Medh lust och fågring stoor / Nu nalkas liufwe Sommar / Tå gräs och örter groor ...”

Redan sex år senare (1701) utkom hymnen i finsk översättning av Erik Cajanus och sedan dess har den hört till repertoaren vid otaliga vårfester och gudstjänster i vårt gemensamma och sedermera tudelade rike. Den finska titeln ”Suvivirsi” har sin enkla förklaring. ”Een Sommarwisa” hette den ursprungligen också på svenska.

Texten har även en spännande förhistoria. Medeltidsforskaren Tuomas M.S. Lehtonen har nämligen visat hur den bygger vidare på dikten ”Tempus adest floridum” (=Blomstrens tid är inne) i det latinska verket *Piæ Cantiones* (1582), en samling fromma sånger från senmedeltiden. Och att denna i sin tur har ett antal likheter med en vårdikt med samma titel i den kända handskriften *Carmina Burana*, som sammanställdes av munkar, studenter och annat lärt folk i södra Tyskland på 1200-talet.

Denna urtext till ”Den blomstertid nu kommer” är dock inte särdeles oskyldig. *Carmina Burana* består av burleska dryckessånger, erotiska visor och fräcka skämt om kyrkan och dess prelater. I nämnda vårdikt sammanflätas skildringen av den trånande försommaren till en lättsam hyllning av kärleken i handling, medan kärleksparet i *Piæ Cantiones* tolkning blir så uppfyllda av naturens skönhet att de i stället tackar Gud.

Kanske dessa litterära underströmmar är en förklaring till att ”Den blomstertid nu kommer” alltså är så omtyckt i våra länder. Men mest bottnar dess popularitet förstås i att den är så vacker och enkel och att den sjungs vid ingången till sommaren, som så starkt förknippas med årstidernas dramatiska kretslopp, lov och semester, kort och gott med friheten!

Henrik Meinander, Hufvudstadsbladet (HBL) 2.6.2010